

NOTA DE FUNDAMENTARE
la proiectul hotărârii Guvernului cu privire la alocarea mijloacelor financiare
(pentru lichidarea consecințelor situațiilor de urgență din lunile iunie-iulie 2024)
(număr unic 916/MAI/2024)

1. Denumirea sau numele autorului și, după caz, a/al participanților la elaborarea proiectului actului normativ
Proiectul hotărârii Guvernului cu privire la alocarea mijloacelor financiare (pentru lichidarea consecințelor situațiilor excepționale din lunile iunie-iulie 2024) a fost elaborat de către Ministerul Afacerilor Interne.
2. Condițiile ce au impus elaborarea proiectului actului normativ
2.1. Temeiul legal sau, după caz, sursa proiectului actului normativ
Proiectul actului normativ a fost elaborat în temeiul art. 19 lit. g) și art. 36 alin. (1) lit. b) din Legea finanțelor publice și responsabilității bugetar – fiscale nr. 181/2014 în vederea executării pct. 6 din Procesul-verbal nr. 7 a ședinței Comisiei pentru Situații Excepționale a Republicii Moldova din 16 octombrie 2024.
2.2. Descrierea situației actuale și a problemelor care impun intervenția, inclusiv a cadrului normativ aplicabil și a deficiențelor/lacunelor normative
Proiectul actului normativ a fost elaborat urmare examinării în cadrul ședințelor Comisiei pentru Situații Excepționale a Republicii Moldova a demersurilor Ministerului Educației și Cercetării și ale autorităților administrației publice locale din raioanele Telenești, Dondușeni și Orhei privind lichidarea consecințelor situațiilor excepționale care au avut loc pe teritoriul acestora. 1. La 11 iunie 2024, opt localități din raionul Telenești (comunele Suhuluceni, Ghiliceni Târșiței și satele Chiștelnița, Crăsnășeni, Ciulucani, Nucăreni, Scorțeni și Coropcenii), precum și la 17 iulie 2024 satul Țaul, raionul Dondușeni au fost afectate de situațiile excepționale cu caracter natural „<i>Ploi torențiale cu grindină</i>” și „<i>Ploi torențiale cu grindină și cu vânt puternic</i>”. Ca rezultat al ploilor torențiale cu grindină au fost distruse parțial sau total drumurile locale și a fost afectată infrastructura rutieră care asigură accesul și condițiile optime de transport pentru locuitorii din cele 9 localități pe o lungime totală de 42 km, precum și au fost cauzate prejudicii fondului locativ, după cum urmează: Raionul Telenești: - comuna Ghiliceni – 1 km de drum, paguba materială directă constituind suma de 54 000 lei; - comuna Târșiței – 1 km de drum, paguba materială directă constituind suma de 53 760 lei; - comuna Suhuluceni – 6 km de drum, paguba materială directă constituind suma de 132 000 lei; - satul Chiștelnița – 6 km de drum, paguba materială directă constituind suma de 1 711 280 lei; - satul Crăsnășeni – 8 km de drum, paguba materială directă constituind suma de 345 600 lei; - satul Ciulucani – 2 km de drum, paguba materială directă constituind suma de 190 600 lei; - satul Nucăreni – 1 km de drum, paguba materială directă constituind suma de 144 000 lei; - satul Scorțeni – 1 km de drum, paguba materială directă constituind suma de 303 002 lei, - satul Coropcenii – 1 km drum, paguba materială directă constituind suma de 55 360 lei. Raionul Dondușeni: - satul Țaul – au fost afectate acoperișurile a 14 case de locuit și al unui bloc cu cinci nivele, fiind deteriorate 715 foi de ardezie și distruse 113 m² tablă metalică și 2 m³ cherestea, paguba materială directă constituind suma de 169,1 mii lei. Costul total al lucrărilor de reparații în toate cele 9 localități din raionul Telenești, conform devizelor întocmite și verificate de specialiști, constituie 9 117,25 mii lei mii lei, iar în satul Țaul, raionul Dondușeni – 489,59 mii lei.

La momentul solicitării, fondul de rezervă al raionului Telenești dispunea de o sumă de 482,0 mii lei, iar cel al raionului Dondușeni – de 52,7 mii lei. Aceste sume nu erau suficiente pentru lichidarea consecințelor calamităților naturale.

Totodată, autoritățile administrației publice locale de nivelul I din raionul Telenești și Dondușeni au alocat mijloace financiare în sumă de 26,0 mii lei pentru efectuarea lucrărilor urgente de curățare a drumurilor, după cum urmează:

- pentru satul Nucăreni, raionul Telenești – 10 mii lei;
- pentru satul Țaul, raionul Dondușeni – 16 mii lei.

Astfel, Comisia pentru Situații Excepționale a Republicii Moldova a decis alocarea sumei de 388,99 mii lei, consiliului sătesc Țaul, raionul Dondușeni pentru reparația acoperișului blocului locativ din strada Ștefan cel Mare și Sfânt, 75 și 100,6 mii lei pentru reparația acoperișurilor a 14 case de locuit, cu repartizarea mijloacelor financiare către beneficiarii finali enumerați în anexa la proiect.

2. La 11 iunie 2024 în municipiul Orhei a fost înregistrată calamitatea naturală „Vijelii”.

Urmare a acesteia a fost afectat acoperișul, tavanul, pereții, vestiarele, holul și încăperile auxiliare a sălii de sport a Liceului Teoretic „Alecu Russo”, Orhei, prejudiciul fiind estimat la 1 887,1 mii lei.

În luna iunie 2024, fondul de rezervă al Consiliului raional Orhei dispunea de suma 1781,5 mii lei. Drept urmare, consiliul raional Orhei a alocat mijloace financiare în sumă de 1 300,0 mii lei pentru reparația acoperișului și 300,0 mii lei pentru reparația tavanului, pereților, holului și vestiarelor, precum și a încăperilor auxiliare a sălii de sport. La moment, sursele financiare disponibile ale consiliului raional sunt insuficiente pentru finisarea lucrărilor de reparație.

Pentru finisarea lucrărilor de reparație a vestiarelor, holului și încăperilor auxiliare a sălii de sport, conform devizului de cheltuieli, întocmit și verificat de către specialiștii atestați în domeniu, este necesară alocarea mijloacelor financiare în sumă de 1396,1 mii lei.

În acest sens, pentru soluționarea problemei create, în cadrul ședinței Comisiei pentru Situații Excepționale a Republicii Moldova, s-a decis alocarea mijloacelor financiare în sumă de 1 396,1 mii lei din fondul de intervenție al Guvernului.

3. La 11 iunie 2024, municipiul Orhei a fost afectat de calamitatea naturală „Vijelii”. Drept consecință a acesteia a fost deteriorat acoperișul Căminului pentru elevi nr. 2 al Instituției Publice Școala Profesională din Orhei, instituție subordonată Ministerului Educației și Cercetării. Urmare vijeliei au fost distruse 850 buc. foi de ardezie, 9 m² sticlă, 34 m² țiglă metalică și 2 m³ cherestea, paguba materială fiind estimată la suma de 1 885,3 mii lei.

În scopul restabilirii infrastructurii afectate de intemperie și asigurării siguranței elevilor cazați în instituție, în cadrul ședinței Comisiei pentru Situații Excepționale a Republicii Moldova din 16.10.2024, s-a decis alocarea Ministerului Educației și Cercetării a mijloacelor financiare din fondul de intervenție al Guvernului în sumă de 1 885,3 mii lei.

3. Obiectivele urmărite și soluțiile propuse

3.1. Principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi

Proiectul prevede alocarea, din fondul de intervenție al Guvernului, a mijloacelor financiare în sumă de **12 888,4 mii lei**, pentru lichidarea consecințelor situațiilor excepționale cu caracter natural din localitățile afectate de calamitățile naturale din iunie și iulie 2024, după cum urmează:

- Consiliului sătesc Chiștelnița, r-l Telenești – **6 366,8 mii lei**, pentru reparația/restabilirea drumurilor publice deteriorate ca urmare a situației excepționale cu caracter natural „*Ploi torențiale cu grindină*” produsă la data de 11 iunie 2024;
- Consiliului sătesc Crăsnășeni, r-l Telenești – **883,3 mii lei**, pentru reparația/restabilirea drumurilor publice deteriorate ca urmare a situației excepționale cu caracter natural „*Ploi torențiale cu grindină*” produsă la data de 11 iunie 2024;
- Consiliului comunal Suhuluceni, r-l Telenești – **387,2 mii lei**, pentru reparația/restabilirea drumurilor publice deteriorate ca urmare a situației excepționale cu caracter natural „*Ploi torențiale cu grindină*” produsă la data de 11 iunie 2024;

- Consiliului sătesc Ciulucani, r-l Telenești – **368,8 mii lei**, pentru reparația/restabilirea drumurilor publice deteriorate ca urmare a situației excepționale cu caracter natural „*Ploi torențiale cu grindină*” produsă la data de 11 iunie 2024;
- Consiliului sătesc Nucăreni, r-l Telenești – **352,2 mii lei**, pentru reparația/restabilirea drumurilor publice deteriorate ca urmare a situației excepționale cu caracter natural „*Ploi torențiale cu grindină*” produsă la 11 iunie 2024;
- Consiliului sătesc Scorțeni, raionul Telenești – **303,0 mii lei**, pentru reparația/restabilirea drumurilor publice deteriorate ca urmare a situației excepționale cu caracter natural „*Ploi torențiale cu grindină*” produsă la 11 iunie 2024;
- Consiliului sătesc Coropcenii, r-l Telenești – **174,4 mii lei**, pentru reparația/restabilirea drumurilor publice deteriorate ca urmare a situației excepționale cu caracter natural „*Ploi torențiale cu grindină*” produsă la data de 11 iunie 2024;
- Consiliului comunal Ghiliceni, r-l Telenești – **142,8 mii lei**, pentru reparația/restabilirea drumurilor publice deteriorate ca urmare a situației excepționale cu caracter natural „*Ploi torențiale cu grindină*” produsă la data de 11 iunie 2024;
- Consiliului comunal Tîrșitei, r-l Telenești – **138,9 mii lei**, pentru reparația/restabilirea drumurilor publice deteriorate ca urmare a situației excepționale cu caracter natural „*Ploi torențiale cu grindină*” produsă la data de 11 iunie 2024;
- Consiliului sătesc Țaul, r-l Dondușeni – **489,6 mii lei**, pentru lichidarea consecințelor situației excepționale cu caracter natural „*Ploi torențiale cu grindină și vânt puternic*” din 17 iulie 2024, inclusiv:
 - 389, 0 mii lei pentru reparația acoperișului blocului locativ cu 5 nivele din strada Ștefan cel Mare, 75;
 - 100,6 mii lei pentru reparația acoperișurilor a 14 case de locuit.

Lista beneficiarilor mijloacelor financiare pentru reparația caselor de locuit este expusă în anexă.

- Consiliul raional Orhei – **1 396,1 mii lei**, pentru acoperirea cheltuielilor de reparație a sălii sportive a Instituției Publice Liceul Teoretic „*Alecă Russo*” din Orhei, deteriorate ca urmare a situației excepționale cu caracter natural „*Vijelie*” din 11 iunie 2024;
- Ministerului Educației și Cercetării - **1 885,3 mii lei**, pentru reparația acoperișului căminului pentru elevi nr. 2 al Instituției Publice Școala Profesională din Orhei, deteriorat ca urmare a situației excepționale cu caracter natural „*Vijelie*” din 11 iunie 2024.

Ministerul Finanțelor va efectua plata mijloacelor financiare în baza documentelor prezentate de către autoritățile beneficiare de mijloacele financiare alocate, în conformitate cu prevederile punctului 16 din Regulamentul privind gestionarea fondurilor de urgență ale Guvernului, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 862/2015.

Totodată, în condițiile în care proiectul poartă un caracter important și are drept scop lichidarea consecințelor situațiilor excepționale, în condițiile art. 56 alin. (3) din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative, se propune intrarea în vigoare a acestuia la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

De menționat că, intrarea în vigoare a proiectului la data publicării va permite alocarea mijloacelor financiare corespunzătoare, cât și organizarea și finisarea mai rapidă a lucrărilor de restabilire a infrastructurii, fapt ce va permite asigurarea siguranței cetățenilor și revenirea acestora la mersul cotidian al vieții.

Suplimentar, în condițiile schimbărilor climatice, respectiv a modificării bruște a situației meteorologice, executarea cât mai rapidă a lucrărilor de reabilitare va spori reziliența infrastructurii și va permite reducerea gradului de deteriorare a acesteia.

3.2. Opțiunile alternative analizate și motivele pentru care acestea nu au fost luate în considerare

În procesul elaborării proiectului de act normativ nu au fost identificate și analizate alte alternative.

4. Analiza impactului de reglementare

4.1. Impactul asupra sectorului public

Nu este aplicabil.
4.2. Impactul financiar și argumentarea costurilor estimative
Implementarea proiectului presupune alocarea din bugetul de stat (fondul de intervenție al Guvernului), a mijloacelor financiare în sumă de 12 888,4 mii lei , ce vor fi utilizate pentru lichidarea consecințelor situațiilor excepționale care s-au produs în raioanele Telenești, Dondușeni și Orhei în lunile iunie și iulie ale anului curent. Suma mijloacelor financiare a fost stabilită urmare evaluării pagubelor produse în urma situațiilor excepționale și întocmirii, de către specialiștii atestați în domeniu, a devizelor de cheltuieli. Documentele confirmative au fost examinate în cadrul ședinței Comisiei pentru Situații Excepționale a Republicii Moldova din 16.10.2024.
4.3. Impactul asupra sectorului privat
Nu este aplicabil.
4.4. Impactul social
Proiectul actului normativ are un impact social major, având drept scop lichidarea consecințelor situațiilor excepționale. Urmare aprobării acestuia, va deveni posibilă reabilitarea drumurilor locale din comunele Suhuluceni, Ghiliceni, Târșitei, și satele Chiștelnița, Crăsnășeni, Ciulucani, Nucăreni, Scorțeni și Coropcenii din raionului Telenești, care au fost deteriorate urmare situației excepționale cu caracter natural „ <i>Ploi torențiale cu grindină</i> ” produsă la 11 iunie 2024. Reparația drumurilor va permite restabilirea infrastructurii, dar și revenirea la regimul normal de viață al persoanelor din localitățile menționate. Din rândul beneficiarilor proiectului vor face parte și locuitorii satului Țaul, raionul Dondușeni. Ploile torențiale cu grindină și cu vânt puternic din 17 iulie 2024 au cauzat prejudicii fondului locativ, afectând acoperișurile a 14 case de locuit și a unui bloc cu 5 nivele. La fel, beneficiari ai proiectului vor fi și elevii cazați în căminul nr. 2 pentru elevi al Instituției Publice Școala Profesională din Orhei, acoperișul căruia a fost grav avariat în urma vijeliei din 11 iunie 2024. De asemenea, urmează a fi reparate acoperișul, tavanul, pereții, vestiarele și încăperile auxiliare a sălii de sport a Liceului Teoretic „Alecă Russo” din Orhei. Astfel, elevii acestuia își vor putea continua procesul de studii în condiții sigure și vor beneficia de lecțiile de sport fără a fi supuși riscului.
4.4.1. Impactul asupra datelor cu caracter personal
Proiectul nu conține prevederi care ar avea impact asupra datelor cu caracter personal sau echității și egalității de gen.
4.4.2. Impactul asupra echității și egalității de gen
Beneficiari ai proiectului sunt toate persoanele din localitățile afectate sau care au tangență cu acestea, fără a implica careva criterii de discriminare.
4.5. Impactul asupra mediului
Nu este aplicabil.
4.6. Alte impacturi și informații relevante
Nu este aplicabil.
5. Compatibilitatea proiectului actului normativ cu legislația UE
5.1. Măsuri normative necesare pentru transpunerea actelor juridice ale UE în legislația națională
5.2. Măsuri normative care urmăresc crearea cadrului juridic intern necesar pentru implementarea legislației UE
Nu este aplicabil.
6. Avizarea și consultarea publică a proiectului actului normativ
În corespundere cu prevederile art. 20 alin. (1) lit. a) din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative, precum și în baza art. 9 al Legii nr. 239/2008 privind transparența în procesul decizional, anunțul privind inițierea elaborării proiectului hotărârii Guvernului a fost plasat pe platforma guvernamentală www.particip.gov.md și pe pagina web oficială a Ministerului

Afacerilor Interne www.mai.gov.md, la compartimentul „Transparența decizională/Inițierea elaborării actelor normative” și poate fi accesat la link-ul:

<https://particip.gov.md/ro/document/stages/proiectului-hotararii-guvernului-cu-privire-la-alocarea-mijloacelor-financiare-pentru-lichidarea-consecintelor-situatiilor-exceptionale-din-lunile-iunie-iulie-2024/13354>

Urmare anunțării proiectului în procedură de avizare, în conformitate cu prevederile Legii nr. 239/2008 privind transparența în procesul decizional, Legii nr. 100/2017 cu privire la actele normative, Hotărârii Guvernului nr. 967/2016 cu privire la mecanismul de consultare publică cu societatea civilă în procesul decizional și ale Regulamentului Guvernului, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 610/2018, proiectul, împreună cu materialele aferente, a fost plasat spre consultări publice pe pagina web oficială al Ministerului Afacerilor Interne www.mai.gov.md, la capitolul „Transparența”, directoriul „Consultări publice” și pe platforma guvernamentală www.particip.gov.md și poate fi accesat la următorul link:

<https://particip.gov.md/ro/document/stages/proiectului-hotararii-guvernului-cu-privire-la-alocarea-mijloacelor-financiare-pentru-lichidarea-consecintelor-situatiilor-exceptionale-din-lunile-iunie-iulie-2024/13354>

Ulterior expedierii proiectului definitivat spre examinare și aprobare în ședința Guvernului, autorul va plasa spre consultări proiectul definitivat, nota de fundamentare și sinteza.

Reieșind din importanța și impactul social al proiectului, în vederea urgentării intervenției statului în susținerea cetățenilor afectați de consecințele situațiilor excepționale, cu derogare de la art. 38 alin. (1) din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative, termenul de avizare a acestuia a fost redus și stabilit la 3 zile lucrătoare.

Proiectul a fost consultat cu Ministerul Educației și Cercetării, Ministerul Finanțelor și Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale.

În procesul avizării Ministerul Educației și Cercetării a prezentat lipsă de obiecții și propuneri.

Ministerul Finanțelor și Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale au prezentat propuneri de ordin redacțional. Propunerile Ministerului Infrastructurii și Dezvoltării Regionale au fost acceptate parțial, iar cele ale Ministerului Finanțelor au fost acceptate integral, cu includerea poziției autorului în sinteză.

7. Concluziile expertizelor

În conformitate cu art. 34 alin. (3) din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative proiectul a fost supus expertizei juridice și anticorupție.

În urma efectuării expertizei juridice (raport de expertiză juridică nr. 04/1-9729 din 01.11.2024) Ministerul Justiției nu a formulat obiecții de ordin conceptual.

Totodată, au fost înaintate mai multe propuneri de ajustare a proiectului din punct de vedere redacțional.

Propunerile au fost acceptate integral, iar poziția autorului este reflectată în sinteză.

Urmare expertizei anticorupție (Raport de expertiză anticorupție nr. EHG24/10084 din 04.11.2024) Centrul Național Anticorupție a constatat că **implementarea prevederilor propuse poate contribui la realizarea interesului public vizat de proiect, fapt care nu este detrimentul interesului public general (în sensul prevăzut de prevederile Legii integrității nr.82 din 25 mai 2017).**

8. Modul de încorporare a actului în cadrul normativ existent

Proiectul se încorporează în cadrul normativ existent, iar eventuala aprobare a acestuia nu va implica modificarea sau abrogarea unor acte normative.

9. Măsurile necesare pentru implementarea prevederilor proiectului actului normativ

Implementarea proiectului se va realiza de către autoritățile administrației publice locale din regiunile afectate și de către Ministerul Educației și Cercetării, în partea ce ține de valorificarea mijloacelor financiare alocate pentru reabilitarea acoperișului Căminului nr. 2 pentru elevii Instituției Publice Școala Profesională din Orhei, raionul Orhei.

Realizarea proiectului implică alocarea din fondul de intervenție al Guvernului a sumei de 12 888,4 mii lei.

Ministerul Finanțelor va efectua plata mijloacelor financiare în baza documentelor prezentate de către autoritățile beneficiare de mijloacele financiare alocate, în conformitate cu prevederile punctului 16 din Regulamentul privind gestionarea fondurilor de urgență ale Guvernului, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 862/2015.

Ministru

Adrian EFROS